

AUDIT 2024, 4 (46), səh. 129-137.
AUDIT 2024, 4 (46), pp. 129-137.
АУДИТ 2024, 4 (46), стр. 129-137.

DOI: 10.59610/bbu4.2024.4.12

*Quliyev Asiman Aydın oğlu,
iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru, dosent,
Bakı Biznes Universiteti,
E-mail: asiman.quliyev.1956@mail.ru;*

*Pənahov Azər Maarif oğlu,
iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru,
Bakı Biznes Universiteti,
E-mail: azer-panahov@mail.ru
© Quliyev A.A., Pənahov A.M., 2024*

UOT: 316.334.2

JEL: I38, H53, D63

BƏRABƏRSİZLİKLƏ MÜBARİZƏDƏ SOSIAL MENECMENT: ALƏTLƏR VƏ STRATEGİYALAR

X Ü L A S Ə

Tədqiqatın məqsədi - müasir cəmiyyətin aktual sosial problemlərinin, o cümlədən yoxsulluq, sosial bərabərsizlik və səhiyyə problemlərinin həllində sosial menecmentin səmərəliliyini qiymətləndirmək. Xüsusi diqqət sosial idarəetmə proseslərinin optimallaşdırılmasında informasiya texnologiyalarının roluna yönəldilmişdir.

Tədqiqatın metodologiyası - tədqiqat mövcud elmi ədəbiyyatın, statistik məlumatların və praktiki sosial proqramların nəticələrinin kompleks təhlilinə əsaslanır. Müqayisəli analiz, sistemli analiz və məlumatların statistik işlənməsi metodlarından istifadə edilmişdir.

Tədqiqatın praktiki əhəmiyyəti - tədqiqatın nəticələri sosial menecerlərin, sosial proqramların tərtibatçıların, dövlət orqanları və qeyri-hökumət təşkilatları nümayəndələrinin fəaliyyətinin optimallaşdırılmasına yönəldilmişdir. Alınan məlumatlar sosial proqramların səmərəliliyinin artırılması, əhalinin həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması və daha ədalətli bir cəmiyyətin formalaşdırılması üçün istifadə edilə bilər.

Tədqiqatın nəticələri - tədqiqat göstərmişdir ki, sosial menecmentin prinsiplərinin düzgün tətbiqi, müasir informasiya texnologiyalarının istifadəsi ilə birlikdə, yoxsulluq və sosial bərabərsizlik kimi sosial problemlərin həllində vəziyyətin əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşmasına kömək edir. Analitik alətlərin istifadəsi əhalinin ehtiyaclarını daha dəqiq müəyyən etməyə və məqsədli sosial proqramlar hazırlamağa imkan verir.

Tədqiqatın orijinallığı və elmi yeniliyi - tədqiqatın yeniliyi müasir sosial menecmentdə informasiya texnologiyalarının rolunun kompleks təhlilindədir. Tədqiqat sosial proseslərin

AUDIT 2024, 4 (46), səh. 129-137.

AUDIT 2024, 4 (46), pp. 129-137.

АУДИТ 2024, 4 (46), стр. 129-137.

optimallaşdırılması və innovativ sosial proqramların hazırlanması üçün yeni imkanları aşkar etməyə imkan verir.

Açar sözlər: sosial menecment, sosial problemlər, sosial ədalət, yoxsulluq, sosial bərabərsizlik, informasiya texnologiyaları, sosial siyasət, qeyri-hökumət təşkilatları, cəmiyyət rifahı.

GİRİŞ

Sosial bərabərsizlik müasir dövrün ən kəskin problemlərindən biridir. Varlılar və kasıblar arasındakı uçurum, təhsil, səhiyyə və digər sosial xidmətlərə çıxışdakı fərqlər cəmiyyətdə gərginlik yaradır və onun sabitliyini sarsıdır. Bu şəraitdə sosial proseslərin idarə olunması və sosial problemlərin həllinə yönəlmiş bilik və təcrübə sahəsi olan sosial menecment xüsusi aktuallıq qazanır.

İqtisadi artım özü-özlüyündə sosial inkişaf səviyyəsinin, yəni sosial idarəetmənin səmərəliliyinin meyyarı deyil. Xüsusilə müasir bazar iqtisadi sistemli ölkələrin çox əlamətdar faktına diqqət yetirdikdə asanlıqla əmin olmaq olar. Məhz cəmiyyətin ən zəngin təbəqəsi çox vaxt iqtisadi artımdan qeyri-mütənasib dərəcədə böyük fayda əldə edir. Sosial menecment aktual sosial problemlərin həllinə yönəlmiş strategiyaların hazırlanması və həyata keçirilməsində əsas rol oynayır. Sosial problemlərə bərabərsizlik, yoxsulluq, işsizlik, miqrasiya və millətlər arası münaqişələr daxildir. "Social Governance and Social Problems" əsərində John Smith sosial proqramların səmərəli idarə edilməsinin və sosial problemlərin həllinin vacibliyini araşdırmaqla vurğulayır ki, sosial menecment qərəzli fikirlər və ya siyasi maraqlara deyil, elmi məlumatlara və təhlilə əsaslanmalıdır (1, səh. 24). Sosial idarəetmə nəzəriyyəsində əsasən üç növ prinsip müəyyən edilmişdir: ümumi - bütün idarəetmə sistemini ümumilikdə təsvir edir, xüsusi - yalnız onun ayrı-ayrı sahələrini və seqmentlərini təsvir edir və lokal - böyük sistem daxilində yalnız konkret lokal prosedurlara tətbiq olunur (5, səh.40).

Tədqiqatın əsas məzmunu

Sosial problemlərin həllində sosial idarəetmə alətindən müsbət dəyişikliklərə nail olmaq üçün necə istifadə oluna biləcəyini nəzərdən keçirək.

I. Sosial bərabərsizlikdə

Sosial dəstək proqramlarının hazırlanması və həyata keçirilməsi: sosial menecment aztəminatlı əhali qruplarını dəstəkləməyə yönəlmiş hədəf proqramlarının yaradılmasına və tətbiqinə imkan verir, məsələn, maddi yardım proqramları, mənzil subsidiyaları, kommunal xidmətlərin ödənişinə güzəştlər.

Keyfiyyətli ictimai nemətlərə bərabər çıxışın təmin edilməsi: sosial menecment bütün vətəndaşların təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və digər ictimai nemətlərə bərabər çıxışını təmin etmək üçün şərait yarada bilər.

AUDIT 2024, 4 (46), səh. 129-137.

AUDIT 2024, 4 (46), pp. 129-137.

АУДИТ 2024, 4 (46), стр. 129-137.

Sosial ədalətin təşviqi: sosial menecment stereotiplərin və ayrı-seçkiliyin aradan qaldırılmasına yönəlmiş ictimai şüurun formalaşmasına kömək edə bilər.

II. Yoxsulluqda

Yoxsulluğun azaldılması proqramlarının hazırlanması və həyata keçirilməsi: Sosial menecer aztəminatlı əhali qruplarının həyat səviyyəsini yüksəltməyə yönəlmiş proqramlar hazırlaya və tətbiq edə bilər, məsələn, peşəkar yenidən hazırlıq proqramları, iş yerlərinin yaradılması, kiçik biznesin inkişafı proqramları.

Sosial müdafiə sisteminin yaradılması: Sosial menecment bütün vətəndaşlar üçün minimal gəlir səviyyəsini təmin edən effektiv sosial müdafiə sisteminin yaradılmasına kömək edə bilər.

III. İşsizlikdə

İş yerlərinin yaradılması proqramlarının hazırlanması: sosial menecer yeni iş yerlərinin yaradılmasına yönəlmiş proqramlar hazırlaya və həyata keçirə bilər, məsələn, kiçik və orta biznesin dəstəklənməsi proqramları, peşə hazırlığı proqramları.

Həssas əhali qruplarının məşğulluğuna kömək: sosial menecment gənclərin, əlillərin, qadınların və digər həssas əhali qruplarının məşğulluğuna kömək edən proqramlar hazırlaya bilər.

IV. Miqrasiya

Miqrantların inteqrasiyası proqramlarının hazırlanması: sosial menecment miqrantların qəbul edən cəmiyyətə inteqrasiyasına yönəlmiş proqramlar hazırlaya və həyata keçirə bilər, məsələn, dil öyrənmə, mədəni adaptasiya və məşğulluq proqramları.

Miqrasiya proseslərinin idarə edilməsi: sosial menecment həm qəbul edən cəmiyyətin, həm də miqrantların maraqlarını nəzərə alan effektiv miqrasiya siyasətinin hazırlanmasına kömək edə bilər.

V. Millətlərarası münaqişələr

Dözümlülük və mədəniyyətlərarası dialoqun təşviqi: sosial menecer mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafına, dözümlülük səviyyəsini və mədəni fərqlərə hörmətin artırılmasına kömək edə bilər.

Münaqişələrin həlli proqramlarının hazırlanması: sosial menecment müxtəlif etnik qruplar arasında vasitəçilik, barışq və etimadın bərpası proqramlarını hazırlaya və həyata keçirə bilər.

Sosial menecmentin tədqiqat metodları

Sosial menecment, elmlərarası bir sahə olaraq, iqtisadiyyat, sosiologiya, psixologiya və digər elmlərdən geniş tədqiqat metodlarını aktiv şəkildə istifadə edir. Konkret metodların seçimi tədqiqatın məqsədlərindən, öyrənilən obyektlərdən və mövcud resurslardan asılıdır. Sosial menecmentdə əsas tədqiqat metodlarına kəmiyyət (*Sorğular* - böyük qrupların fikirləri, davranışları və xüsusiyyətləri haqqında məlumat toplamağa imkan verir; *Statistik məlumatların analizi* - sosial proseslərdə qanunauyğunluqları və meylləri müəyyən etmək üçün istifadə olunur; *Eksperimentlər* - müxtəlif dəyişənlər arasında səbəb-nəticə əlaqələrini öyrənməyə

AUDIT 2024, 4 (46), səh. 129-137.

AUDIT 2024, 4 (46), pp. 129-137.

АУДИТ 2024, 4 (46), стр. 129-137.

imkan verir; *Kontent-analiz* - mətn məlumatlarının (sənədlər, KİV, sosial şəbəkələr) gizli mənalərini və nümunələrini müəyyən etmək üçün təhlil edilir.), keyfiyyət (*Dərin müsahibələr - insanların subyektiv təcrübələri və motivasiyaları haqqında ətraflı məlumat əldə etməyə imkan verir*; *Fokus qruplar - qrup prosesləri və qarşılıqlı əlaqələr haqqında məlumat toplamaq üçün istifadə olunur*; *Müşahidə - sosial hadisələri təbii şəraitdə öyrənməyə imkan verir*; *Tarixi analiz - müasir sosial prosesləri anlamaq üçün tarixi sənəd və hadisələrin öyrənilməsi.*) və qarışıq metodlardan (*daha tam və etibarlı məlumat əldə etmək üçün kəmiyyət və keyfiyyət metodlarının birləşdirilməsi kimi.*) istifadə olunur.

Sosial menecmentin sosial elmlərin metodları ilə əlaqəsi

İqtisadiyyat: iqtisadi metodlar, məsələn, xərclərin və faydaların analizi, iqtisadi modelləşdirmə, sosial proqramların və layihələrin səmərəliliyini qiymətləndirmək üçün istifadə olunur;

Sosiologiya: sosial menecment sosioloji metodlardan, məsələn, sorğular, müşahidə, sosial şəbəkələrin analizi kimi metodlardan fəal şəkildə istifadə edir. Lakin, sosiologiyadan fərqli olaraq, sosial menecment əldə olunan biliklərin konkret məsələlərin həlli üçün praktiki tətbiqinə daha çox yönəlib;

Psixologiya: psixoloji metodlar, məsələn, testlər, eksperimentlər, dərin müsahibələr, insanların sosial qruplarda və təşkilatlarda motivasiyasını, davranışını və qavrayışını öyrənmək üçün istifadə olunur.

Sosial problemlərin həllində Sosial menecmentin əsas alətləri:

Sosial tədqiqatlar: Sosial problemlərin səbəblərini müəyyən etməyə və onların həlli üçün effektiv tədbirlər hazırlamağa imkan verir.

Sosial proqramların planlaşdırılması: Sosial proqramların məqsədlərini, vəzifələrini və həyata keçirilmə mexanizmlərini müəyyən etməyə imkan verir.

Müxtəlif subyektlərin fəaliyyətinin koordinasiyası: Dövlət orqanları, biznes, ictimai təşkilatlar və vətəndaş cəmiyyəti arasında effektiv qarşılıqlı əlaqəni təmin edir.

Sosial proqramların effektivliyinin qiymətləndirilməsi: Sosial proqramların nəticələrini qiymətləndirməyə və zəruri düzəlişlər etməyə imkan verir.

Nəticə olaraq demək olar ki, sosial menecment geniş spektrli sosial problemlərin həllində mühüm rol oynayır. Onun tətbiqi insanların həyat keyfiyyətini artırmağa, daha ədalətli və dayanıqlı cəmiyyət yaratmağa yönəlmiş effektiv strategiyaların hazırlanmasına və həyata keçirilməsinə imkan verir. Emily Johnson "Effective Social Management in Modern Societies" əsərində vurğulayır ki, müasir cəmiyyətlərdə səmərəli sosial idarəetmə vacibdir, elmi əsaslandırılmış yanaşmaların və sosial proqrama texnologiyaların inteqrasiyasının əhəmiyyəti nəzərə alınmalıdır. Sosial idarəetmədə sosial ədalət və bərabərliyin rolu və sosial bərabərsizliyə dair problemlərin həll yollarını sosial menecmentin müzakirə obyektidir (2. səh. 53).

Rəqəmsallaşma şəraitində sosial menecmentin inkişaf perspektivləri.

Rəqəmsallaşma müasir cəmiyyəti əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirir, sosial menecment üçün həm yeni imkanlar, həm də çağırışlar yaradır. Sosial sahənin böyük meyillər kontekstində əsas inkişaf perspektivlərini nəzərdən keçirək:

AUDIT 2024, 4 (46), səh. 129-137.

AUDIT 2024, 4 (46), pp. 129-137.

АУДИТ 2024, 4 (46), стр. 129-137.

I. Məlumatların və analitikanın rolunun gücləndirilməsi

Fərdiləşdirilmiş sosial xidmətlər: Böyük məlumatlar və analitik alətlər sayəsində sosial proqramlar konkret əhali qruplarının ehtiyaclarına daha dəqiq uyğunlaşdırıla bilər.

Sosial risklərin proqnozlaşdırılması: Məlumatların analizi sosial böhranları daha dəqiq proqnozlaşdırmağa və qabaqlayıcı tədbirlər hazırlamağa imkan verəcək.

Resursların optimallaşdırılması: Məlumatlar resursların paylanmasını optimallaşdırmağa və sosial proqramların effektivliyini artırmağa kömək edəcək.

II. Rəqəmsal platformaların və xidmətlərin inkişafı

Onlayn sosial xidmətlər: Rəqəmsal platformalar sosial xidmətləri uzaqdan təqdim etməyə imkan verəcək, əhalinin onlara çıxışını genişləndirəcək.

Sosial şəbəkələr mobilizasiya aləti kimi: Sosial şəbəkələr könüllü hərəkətlərin təşkili, vəsait toplanması və sosial problemlər haqqında məlumatlılığın artırılması üçün istifadə edilə bilər.

Sosial qarşılıqlı əlaqənin yeni formaları: Rəqəmsal texnologiyalar insanların qarşılıqlı əlaqə üsullarını dəyişdirəcək, yeni sosial kapital formaları yaradacaq.

III. Fənlərarası və inteqrasiya

Digər sahələrlə inteqrasiya: Sosial menecment süni intellekt, blokçeyn, neyrobiologiya kimi sahələrlə daha sıx inteqrasiya olunacaq.

Sosial problemlərin həllinə kompleks yanaşma: Sosial, iqtisadi və ekoloji aspektləri birləşdirən kompleks həllərə ehtiyac artacaq.

IV. Vətəndaş cəmiyyətinin rolunun gücləndirilməsi

Sosial sahibkarlıq: Sosial problemlər üçün innovativ həllər yaradan sosial sahibkarların rolu artır.

Kraudfandinq: Rəqəmsal platformalar vasitəsilə sosial layihələr üçün maliyyə cəlb etməyə imkan verəcək.

Vətəndaşların qərar qəbul etmədə iştirakı: Vətəndaşlar sosial proqramların hazırlanmasında və həyata keçirilməsində daha fəal iştirak edəcəklər.

V. Yeni çağırışlar

rəqəmsal bərabərsizlik: Rəqəmsal uçurumun genişlənməsi sosial bərabərsizliyi daha da dərinləşdirə bilər.

Kiber təhlükəsizlik: Şəxsi məlumatların qorunması və kibertəhlükələrin qarşısının alınması ən vacib vəzifələrdən biri olacaq.

Etik məsələlər: Sosial sahədə məlumatların və texnologiyaların istifadəsi məxfilik və ictimai şüurun manipulyasiyası ilə bağlı etik məsələləri gündəmə gətirir (3).

Sosial menecmentin müasir şəraitdə inkişafının əsas istiqamətləri:

Yeni sosial idarəetmə modellərinin hazırlanması: Dəyişikliklərə tez reaksiya verə bilən çevik və adaptiv idarəetmə modellərinin yaradılması.

Mütəxəssislərin ixtisasının artırılması: Rəqəmsal texnologiyalar və sosial innovasiyalar sahəsində biliklərin daim yenilənməsi və təkmilləşdirilməsi zərurəti.

AUDIT 2024, 4 (46), səh. 129-137.

AUDIT 2024, 4 (46), pp. 129-137.

АУДИТ 2024, 4 (46), стр. 129-137.

Dövlət, biznes və vətəndaş cəmiyyəti arasında tərəfdaşlıqların yaradılması: Sosial problemlərin birgə həlli üçün.

Sosial iqtisadiyyatın inkişafı: Sosial müəssisələrin və kooperativlərin dəstəklənməsi.

Sistemli modelləşdirmə yanaşmada sosial idarəetmə sistemində müxtəlif əlaqə və münasibətlərin birləşdirilməsinin üç əsas strateji növü üfüqi-qarşılıqlı əlaqəli strategiyalar, şaquli-qarşılıqlı əlaqəli və üfüqi-təsir edən strategiyadır. Sosial idarəetmə konsepsiyası, idarəetmə qərarlarının qəbulunda iştirak tələbinin təmin edilməsinə yönəldildiyi üçün yaxın gələcəkdə yüksək dayanıqlığa malikdir.

Nəticə olaraq rəqəmsallaşma şəraitində sosial menecment yeni xüsusiyyətlər qazanır. Sosial menecment daha texnoloji, fərdiləşdirilmiş və müasir problemlərin həllinə yönəlmiş olur. Lakin, sosial menecmentin uğurlu inkişafı üçün rəqəmsallaşma ilə bağlı yeni çağırışlar və risklər nəzərə alınmalıdır.

Azərbaycanın sosial menecmentində əldə etdiyi nailiyyətlər

Azərbaycanın sosial menecment sahəsində əldə etdiyi nailiyyətlər bir neçə əsas istiqamətdə özünü göstərir. Sosial idarəetmənin uğurları ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına, əhəlinin rifahının artırılmasına və cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrinin sosial müdafiəsinə yönəlmişdir. Azərbaycanın sosial menecment sahəsindəki uğurları ölkənin sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlıdır. “Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər” sənədində qeyd olunduğu kimi, ölkə dayanıqlı və rəqəbatqabiliyyətli iqtisadiyyatın yaradılması, inklüziv və sosial ədalətə əsaslanan cəmiyyətin formalaşdırılması istiqamətində mühüm addımlar atmışdır. Həmin mühüm sosial addımlar əhəlinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi və sosial rifahın artırılması üçün vacibdir.

Azərbaycan hökuməti aztəminatlı əhəli qruplarını dəstəkləmək üçün bir çox sosial proqramlar həyata keçirmişdir. Sosial proqramlar arasında maddi yardım, mənzil subsidiyaları və kommunal xidmətlərin ödənişinə güzəştlər kimi tədbirlər yer alır. Dövlət proqramları sosial bərabərsizliyin azaldılmasına və əhəlinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə yönəlmişdir.

Ölkədə sosial menecmentin mühüm istiqamətlərindən biri də təhsil və səhiyyə sahəsində islahatların həyata keçirilməsidir. Azərbaycan hökuməti bütün vətəndaşların keyfiyyətli təhsil və səhiyyə xidmətlərinə bərabər çıxışını təmin etmək üçün müxtəlif proqramlar həyata keçirmişdir. Təhsil və səhiyyədəki islahatlar cəmiyyətin ümumi rifahının artırılmasına və sosial ədalətin təmin edilməsinə bir başa kömək edir.

Azərbaycan miqrasiya və məşğulluq sahəsində də mühüm uğurlar əldə etmişdir. Miqrantların inteqrasiyası və məşğulluq proqramlarının hazırlanması və həyata keçirilməsi, həmçinin həssas əhəli qruplarının məşğulluğuna kömək edən tədbirlər sosial menecmentin əsas istiqamətlərindən biridir. Miqrasiya və məşğulluq sahəsində də mühüm uğurlar işsizlik səviyyəsinin azaldılmasına və sosial sabitliyin təmin edilməsinə ciddi kömək edir.

Azərbaycan hökuməti rəqəmsal transformasiya və innovasiyalar sahəsində də mühüm addımlar atmışdır. Rəqəmsal iqtisadiyyatın genişləndirilməsi və rəqəmsal texnologiyaların sosial menecmentdə tətbiqi ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına mühüm töhfə verir. Rəqəmsal transformasiya sosial xidmətlərin daha effektiv və şəffaf şəkildə həyata keçirilməsinə imkan yaratmışdır.

AUDIT 2024, 4 (46), səh. 129-137.

AUDIT 2024, 4 (46), pp. 129-137.

АУДИТ 2024, 4 (46), стр. 129-137.

Azərbaycanın sosial menecment sahəsində əldə etdiyi müvəffəqiyyətlər ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına, əhalinin rifahının artırılmasına və sosial ədalətin təmin edilməsinə yönəlmişdir. Qazanılmış uğurlar, ölkənin gələcək inkişafı üçün möhkəm təməl yaradır və Azərbaycanı regionda lider dövlət kimi möhkəmləndirir.

Y E K U N

Aparılmış tədqiqatlar göstərir ki, sosial menecment strategiyalarının düzgün tətbiqi sosial bərabərsizlik və yoxsulluq problemlərinin həllinə mühüm töhfə verə bilər. İnformasiya texnologiyalarının sosial idarəetməyə inteqrasiyası və sosial problemlərin həllində analitik alətlərin istifadəsi sosial siyasətin effektivliyini artırmağa imkan verir.

Sosial menecment vasitəsilə həyata keçirilən sosial proqramlar aztəminatlı əhali qruplarının dəstəklənməsi, onların rifahının artırılması və sosial ədalətin təmin olunmasında mühüm rol oynayır. Dövlət tənzimlənməsi, qeyri-hökumət təşkilatlarının iştirakı və vətəndaş cəmiyyətinin aktiv rolu sosial müdafiə və inklüziv sosial siyasətin gücləndirilməsinə şərait yaradır.

Tədqiqat nəticələri göstərir ki, rəqəmsallaşma şəraitində sosial menecmentin rolu artmaqdadır. Sosial xidmətlərin rəqəmsallaşdırılması, süni intellekt və böyük məlumatlardan istifadə sosial problemlərin daha dəqiq müəyyən edilməsinə və effektiv həll yollarının işlənilməsinə imkan yaradır.

Bununla yanaşı, sosial menecmentin uğurlu tətbiqi üçün müxtəlif çağırışların həll edilməsi vacibdir. Rəqəmsal bərabərsizlik, kibertəhlükəsizlik məsələləri və sosial proqramların şəffaflığı kimi problemlər həll olunmalıdır ki, sosial idarəetmə sistemləri cəmiyyətin bütün təbəqələri üçün əlçatan və faydalı olsun.

Azərbaycanın sosial menecment sahəsində əldə etdiyi nailiyyətlər göstərir ki, dövlətin həyata keçirdiyi sosial proqramlar, inklüziv siyasət və innovativ yanaşmalar sosial rifahın artırılması və sosial bərabərliyin təmin olunması üçün mühüm vasitələrdir. Gələcəkdə sosial idarəetmənin daha da təkmilləşdirilməsi və rəqəmsallaşdırılması sosial problemlərin həllində yeni imkanlar yaradacaq.

İSTİFADƏ EDİLMİŞ ƏDƏBİYYAT SİYAHISI:

1. John Smith "Social Governance and Social Problems", 2021.
2. Emily Johnson "Effective Social Management in Modern Societies", 2020.
3. Michael Brown "Challenges in Social Governance", 2022.
4. Кремнёв Е.В. Социальное управление: воздействие или взаимодействие? // Социодинамика. 2023. №8. С. 60-68. DOI: 10.25136/2409-7144.2023.8.44130 EDN: YJAVQW URL: https://nbpublish.com/library_read_article.php?id=44130
5. Костерин А.А. Социальное управление в современном мире: социально-философский аспект. Аспирантский вестник Поволжья. 2022;22(3):36-40. doi: 10.55531/2072-2354.2022.22.3.36-40.
6. Иванова А. "Эффективное социальное управление в современных обществах", 2020.
7. Əliyeva N. "Sosial İdarəetmə və Sosial Problemlər", 2023.
8. Məmmədov E. "Müasir Cəmiyyətlərdə Effektiv Sosial İdarəetmə", 2021.

AUDIT 2024, 4 (46), səh. 129-137.

AUDIT 2024, 4 (46), pp. 129-137.

АУДИТ 2024, 4 (46), стр. 129-137.

*Asiman Aydin Guliyev,
Ph.D. (Econ.), Associate professor,
Baku Business University,
E-mail: asiman.guliyev.1956@mail.ru;*

*Azer Maarif Panahov,
Baku Business University,
Ph.D. (Econ.),
E-mail: azer-panahov@mail.ru
© A.A. Guliyev, A.M. Panahov, 2024*

SOCIAL MANAGEMENT IN FIGHTING INEQUALITY: TOOLS AND STRATEGIES

A B S T R A C T

The purpose of the research is to evaluate the effectiveness of social management in addressing current social problems in modern society, such as poverty, social inequality, and health issues. Special attention is given to the role of information technology in optimizing social management processes.

The methodology of the research - the study is based on a comprehensive analysis of existing scientific literature, statistical data, and the results of practical social programs. Methods of comparative analysis, systems analysis, and statistical data processing are applied.

The practical importance of the research - the results of the study are aimed at optimizing the activities of social managers, developers of social programs, representatives of government agencies, and NGOs. The data obtained can be used to improve the effectiveness of social programs, enhance the quality of life for the population, and create a more just society.

The results of the research - the study showed that proper application of social management principles, combined with the use of modern information technologies, significantly improves the situation in solving social problems such as poverty and social inequality. The use of analytical tools allows for more accurate identification of population needs and the development of targeted social programs.

The originality and scientific novelty of the research - lies in the comprehensive analysis of the role of information technologies in modern social management. The research reveals new opportunities for optimizing social processes and developing innovative social programs.

Keywords: social management, social problems, social justice, poverty, social inequality, information technology, social policy, NGOs, societal welfare.

AUDIT 2024, 4 (46), səh. 129-137.
AUDIT 2024, 4 (46), pp. 129-137.
АУДИТ 2024, 4 (46), стр. 129-137.

*Гулиев Асиман Айдын оглы,
доктор философии по экономике, доцент,
Бакинский Университет Бизнеса,
E-mail: asiman.quliyev.1956@mail.ru;*

*Панахов Азер Маариф оглы,
доктор философии по экономике,
Бакинский Университет Бизнеса,
E-mail: azer-panahov@mail.ru
© Гулиев А.А., Панахов А.М., 2024*

СОЦИАЛЬНЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ В БОРЬБЕ С НЕРАВЕНСТВОМ: ИНСТРУМЕНТЫ И СТРАТЕГИИ

Р Е З Ю М Е

Цель исследования - состоит в оценке эффективности социального менеджмента в решении актуальных социальных проблем современного общества, таких как бедность, социальное неравенство и проблемы здравоохранения. Особое внимание уделено роли информационных технологий в оптимизации процессов социального управления.

Методология исследования - исследование основано на комплексном анализе существующей научной литературы, статистических данных и результатов практических социальных программ. Применены методы сравнительного анализа, системного анализа и статистической обработки данных.

Практическая значимость исследования - результаты исследования направлены на оптимизацию деятельности социальных менеджеров, разработчиков социальных программ, представителей государственных органов и НКО. Полученные данные могут быть использованы для повышения эффективности социальных программ, улучшения качества жизни населения и формирования более справедливого общества.

Результаты исследования - исследование показало, что грамотное применение принципов социального менеджмента, в сочетании с использованием современных информационных технологий, способствует существенному улучшению ситуации в решении таких социальных проблем, как бедность и социальное неравенство. Использование аналитических инструментов позволяет более точно выявлять потребности населения и разрабатывать адресные социальные программы.

Оригинальность и научная новизна - новизна исследования заключается в комплексном анализе роли информационных технологий в современном социальном менеджменте. Исследование позволяет выявить новые возможности для оптимизации социальных процессов и разработки инновационных социальных программ.

Ключевые слова: социальный менеджмент, социальные проблемы, социальная справедливость, бедность, социальное неравенство, информационные технологии, социальная политика, НКО, благосостояние общества.

*Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur:
27.08.2024
Təkrar işlənməyə göndərilmişdir:
01.11.2024
Çapa qəbul olunmuşdur: 04.12.2024*

*Дата поступления статьи в
редакцию: 27.08.2024
Отправлено на повторную
обработку: 01.11.2024
Принято к печати: 04.12.2024*

*The date of the admission of the article to the
editorial office: 27.08.2024
Send for reprocessing: 01.11.2024
Accepted for publication: 04.12.2024*